

Saksbehandler: Arvid Moen
Tlf.: 38 17 67 64

Deres ref.: 23.01.2009
Vår ref.: 2009/847

Vår dato: 11.03.2009
Arkivkode: 720

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo.

Høring om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Det vises til departementets høringsbrev av 23.01. 2009.

Innledningsvis vil jeg gi noen generelle bemerkninger til utredningen, og deretter merknader til enkelte av bestemmelsene i lovutkastet.

Generelle merknader.

Det anføres i høringsnotatet at departementet ønsker med lovforslaget å tydeliggjøre sammenhengen mellom sosialpolitiske og arbeidsmarkedspolitiske virkemidler. Departementet anser det som hensiktsmessig at kommunens tjenester som skal inngå i NAV-kontorene etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 13, blir skilt fra andre kommunale oppgaver og forankret i en egen lov.

Det kan likevel reises spørsmål om hvor hensiktsmessig det er å opprette en ny lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Fylkesmannen vil bemerke at det er svært viktig at faget sosialt arbeid blir ivaretatt i NAV-kontorene, og at lovverket støtter opp under dette.

I Tilsynsmeldingen 2008 setter Lars E. Hansen søkelys på at tverrfaglighet forutsetter sosialfaglighet og helsefaglighet. *"Sosialfaglig kunnskap og praksis har tradisjonelt lagt stor vekt på helhetlig tenkning omkring menneskenes livssituasjon. På mange måter har denne bredden i tilnærming vært en positiv utfordring for den noe snevre tilnærmingen til menneskenes liv og problemer som de ulike helsefaglige profesjonene har stått for. Dersom den utviklingen vi nå ser når det gjelder sosialbegrepet kan tolkes som et uttrykk for en fragmentering også av sosialfagligheten, mener vi det kan være grunn til å stoppe opp og tenke seg om"*.

NAV-kontorene skal forholde seg til personer som kan være i sårbare livssituasjoner, og hvor det er viktig å ha oppmerksomhet på hele mennesket. Mange vil ha behov for supplerende tjenester ut over det å sikre inntekt, bl.a. kommunale omsorgstjenester. Det å skille inntektssikring fra andre kommunale tjenester som i dag er hjemlet i sosialtjenesteloven kap. 4, kan oppfattes som en fragmentering og en utvikling i feil retning. NAV-kontor har anført at man sliter med å få til samhandling med andre kommunale tjenester. Etter Fylkesmannens oppfatning vil det å skille ut sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad i egen lov, neppe gjøre samhandlingen lettere.

Det å ha bolig er en forutsetning for å fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Fylkesmannen vil anbefale at man endrer ordlyden i forslaget til formålsparagraf, og tar inn en formulering mer i tråd med tilsvarende bestemmelse i sosialtjenesteloven hvor dette med bolig er vektlagt.

Når det gjelder fylkesmannens nye tilsynsoppgaver med de sosiale tjenestene, må det understrekes at oppgaven betinger tilførsel av økte ressurser ved embetene.

Merknader til lovutkastet.

§ 1-1.

Når det gjelder lovutkastets formålsparagraf, bør det vurderes å beholde en formulering i forhold til bolig. Det anføres at vedtak etter loven skal bidra til å fremme lovens formål, og når boliger til vanskeligstilte er tatt inn som en viktig tjeneste i lovforslaget, bør det også gjenspeiles i formålsbestemmelsen.

§ 2-3.

Forsvarlighetskravet er i dag ikke lovhjemlet i sosialtjenesteloven, men har vært innfortolket jf. forarbeidene og lovens formål. Bra at dette nå fremgår direkte av loven. Dette tydeliggjør at tjenester etter det nye lovforslaget skal være tilgjengelige, at de holder et kvalitativt nivå som er i samsvar med samfunnsutviklingen og gjeldende norm for godt sosialfaglig arbeid.

§ 4-4.

Positivt at kravet om at vilkårene ikke må være "uforholdsmessig byrdefulle" for stønadsmottakeren fremgår i lovteksten. Dermed fremgår den alminnelige vilkårs læren av bestemmelsen.

§ 4-11.

Positivt at sosialtjenestelovens § 4-5 om midlertidig husvære flyttes til ny lov. Dette medfører at det er den samme organisatoriske enhet i kommunen som forvalter de økonomiske stønadene som også forvalter denne bestemmelsen.

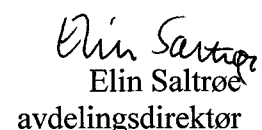
§ 7-3.

Det fremgår av lovutkastet at Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunens virksomhet etter kapitlene 4 og 5. Dette vil øke rettsikkerheten for enkeltbrukere. Det er imidlertid kun kommunens virksomhet som foreslås undergitt tilsyn, noe som gir en skjevhet i forhold til statlige tjenester tillagt NAV-kontorene.

Høringsutkastet viser til at departementet tar sikte på å komme tilbake til spørsmålet om å utrede en eventuell felles klage- og ankeordning på et senere tidspunkt. I denne forbindelse bør det utredes om flere av NAV-kontorenes tjenester bør være gjenstand for tilsyn.

Avslutningsvis vil Fylkesmannen bemerke at i høring til den nye ordningen med pasientombud, ble det fra Fylkesmannens side påpekt at ansvarsområdet ikke omfattet kapittel 5 om økonomisk stønad. Slik forslag til pasientrettighetsloven § 8-2 skal lyde, ser det ut som om økonomisk stønad fremdeles skal utelates fra ombudets ansvarsområde. Dette bør avklares i forbindelse med behandlingen av denne loven.

Ann-Kristin Olsen

Elin Saltrøe
avdelingsdirektør

Kopi: Fylkesmannen i Vest-Agder, helse- og omsorgsavdelingen, her.